

BỒI DƯỠNG HỌC SINH GIỎI TOÁN 7
BÀI TOÁN HÌNH TRONG CÁC KÌ THI HỌC SINH GIỎI
Tài liệu lớp học Zoom 7M1 - 18h00 - 21h15 - Tối thứ 3

Họ và tên: .....Ngày học: .....

Câu 1. Cho $\triangle ABC$ nhọn ($AB < AC$). Vẽ về phía ngoài $\triangle ABC$ các tam giác đều là $\triangle ABD$ và $\triangle ACE$. Gọi I là giao điểm của CD và BE , K là giao điểm của AB và DC .

- 1) Chứng minh $\triangle ADC = \triangle ABE$.
- 2) Chứng minh $\widehat{DIB} = 60^\circ$.
- 3) Gọi M, N lần lượt là trung điểm CD và BE . Chứng minh $\triangle AMN$ đều.
- 4) Chứng minh IA là tia phân giác $\widehat{DIE}$.

Câu 2. Cho tam giác nhọn ABC , cân tại A . Gọi D là hình chiếu của B trên AC , và E là hình chiếu của D trên BC

- a) Tính số đo góc BDE theo số đo của góc BAC
- b) Biết $BC = AB + AD$, chứng minh rằng $BE = CD$.

(VTMC lớp 7 2023)

Câu 3. Cho tam giác ABC vuông cân tại đỉnh A . Lấy D bất kì trên BC . H và I là hình chiếu của B và C xuống đường thẳng AD .

- a) Gọi G là trung điểm của BC . Chứng minh các tam giác AGB và AGC vuông cân
- b) Chứng minh khi D di chuyển trên BC thì phân giác góc HIC luôn đi qua 1 điểm cố định.
- c) Xác định vị trí điểm D trên BC để chu vi tam giác AIC lớn nhất.

Câu 4. Cho tam giác ABC vuông cân có đáy là BC . Gọi M, N lần lượt là trung điểm của AB và AC . Kẻ NH vuông góc với CM tại H . Kẻ HE vuông góc với AB tại E . Kẻ AK vuông góc với CM tại K . Kẻ AQ vuông góc với HN tại Q .

- a) Chứng minh rằng $AK = HC = AQ$. Tính số đo góc BKA .
- b) Chứng minh tam giác ABH cân và HM là tia phân giác của góc BHE .
- c) Gọi I là điểm di động trên tia CA , J là điểm di động trên tia CB . Xác định vị trí các điểm I, J sao cho tam giác HJI có chu vi bé nhất.

Câu 5. Cho $\triangle ABC$ có $\widehat{BAC} < 90^\circ$. Ở khác phía điểm C so với đường thẳng AB , vẽ đoạn AM sao cho AM vuông góc với AB và $AM = AB$. Ở khác phía điểm B so với đường thẳng AC vẽ đoạn AN sao cho AN vuông góc với AC và $AN = AC$.

- a) Chứng minh $\triangle AMC = \triangle ANB$.
- b) Chứng minh BN vuông góc với CM .
- c) Kẻ AH vuông góc với BC ($H \in BC$), I là trung điểm của MN . Chứng minh ba điểm A, H, I thẳng hàng.

Câu 6. Cho tam giác ABC vuông cân tại A. Gọi M là trung điểm của BC. Lấy điểm D trên đoạn thẳng AB (D khác A và B), đường thẳng vuông góc với MD tại M cắt AC tại E.

a) Chứng minh: $MD = ME$.

b) Trên tia đối của tia CA lấy điểm K sao cho $CK = BD$, DK cắt BC tại I, đường vuông góc với DK tại I cắt AM tại S. Chứng minh: I là trung điểm của DK và SC vuông góc với AK.

c) Chứng minh: $MD + ME \geq AD + AE$.

Câu 7. Cho tam giác ABC có góc B bằng 45° , góc C bằng 120° . Trên tia đối của tia CB lấy điểm D sao cho $CD = 2CB$. Tính góc ADB

Câu 8. Cho tam giác ABC có $AB < AC$. Tia phân giác của góc A cắt cạnh BC tại điểm I. Trên cạnh AC lấy điểm D sao cho $AD = AB$.

a) Chứng minh rằng $BI = ID$.

b) Tia DI cắt tia AB tại điểm E. Chứng minh rằng $\triangle IBE = \triangle IDC$. Từ đó suy ra $BD \parallel CE$.

c) Gọi H là trung điểm của EC. Chứng minh $AH \perp BD$.

d) Cho $\widehat{ABC} = 2\widehat{ACB}$. Chứng minh $AB + BI = AC$.

Câu 9.

1) Cho tam giác ABC vuông cân tại A. Gọi M là trung điểm BC, D là điểm thuộc đoạn BM (D khác B và M). Kẻ các đường thẳng BH, CI lần lượt vuông góc với đường thẳng AD tại H và I. Chứng minh rằng:

a) $BH = AI$

b) Tính góc AIM.

2) Cho tam giác ABC có góc $\widehat{A} = 90^\circ$. Kẻ AH vuông góc với BC (H thuộc BC). Chứng minh rằng $AB + AC < BC + AH$.

Câu 10. Cho tam giác ABC có $AB < AC$. Gọi M là trung điểm của BC, từ M kẻ đường thẳng vuông góc với tia phân giác của góc BAC tại N và cắt tia AB tại E, cắt tia AC tại F.

a. Chứng minh rằng $\triangle ANE = \triangle ANF$.

b. Chứng minh rằng $AE = \frac{AB + AC}{2}$.

Câu 11. Cho $\triangle ABC$ nhọn, AD vuông góc với BC tại D. Xác định I; J sao cho AB là trung trực của DI; AC là trung trực của DJ; IJ cắt AB; AC lần lượt ở L và K. Chứng minh rằng.

a) $\triangle AIJ$ cân

b) DA là tia phân giác của góc LDK

c) $BK \perp AC$; $CL \perp AB$

d) Nếu D là một điểm tùy ý trên cạnh BC. Chứng minh rằng góc IAJ có số đo không đổi và tìm vị trí điểm D trên cạnh BC để IJ có độ dài nhỏ nhất.

Câu 12. Cho tam giác nhọn ABC có các trung tuyến BD và CE cắt nhau tại G . Trên tia đối của tia DB lấy điểm M sao cho $DB = DM$. Trên tia đối của tia EC lấy điểm N sao cho $EN = EC$. Chứng minh rằng:

- a) $\triangle ADM = \triangle CDB$ và 3 điểm M, A, N thẳng hàng;
- b) $BM + CN > 3BC$
- c) Các đường thẳng AG, NB, MC đồng quy.

Câu 13.

1. Cho tam giác ABC vuông tại A ($AB < AC$), lấy N thuộc cạnh BC sao cho $BN = BA$. Kẻ BH vuông góc với AN tại H .

a. Chứng minh: $\triangle ABH = \triangle NBH$.

b. Lấy điểm M thuộc tia CB sao cho $CM = CA$, tia phân giác của góc C cắt AN tại E . Chứng minh $\triangle AEM$ vuông cân.

2. Cho tam giác ABC vuông tại A , có $\hat{C} = 15^\circ$. Trên tia BA lấy điểm I sao cho $BI = 2AC$. Chứng minh $\triangle BIC$ cân.

Câu 14. Cho tam giác ABC vuông cân tại A . Từ điểm E trên cạnh AB vẽ đường thẳng vuông góc với BC cắt các đường thẳng BC và AC thứ tự tại H và M . Gọi N là trung điểm của đoạn thẳng BE . Từ H vẽ đường thẳng song song với AB cắt đường thẳng AC tại K .

a) Chứng minh tam giác BHE cân

b) Chứng minh K là trung điểm của đoạn thẳng MC .

c) Cho điểm O nằm trong tam giác ABC sao cho $OA = OC$ và $\widehat{AOC} = 150^\circ$. Chứng minh $AB = OB$

Câu 15. Cho tam giác ABC vuông tại A ($AB < AC$), đường trung tuyến AM , đường cao

AH ($H \in BC; M \in BC$). Trên tia đối của tia MA lấy điểm K sao cho $MA = MK$. Trên tia HC lấy điểm D sao cho $HD = HA$. Đường vuông góc với BC tại D cắt AC tại E . Gọi F là hình chiếu của E trên AH .

a) Chứng minh rằng tam giác ABC bằng tam giác CKA ; so sánh $\widehat{CAM}$ và $\widehat{CKM}$

b) Tính số đo góc BEC

Câu 16.

1) Cho $\widehat{xAy} = 60^\circ$ vẽ tia phân giác Az của góc đó. Từ một điểm B trên tia Ax vẽ đường thẳng song song với Ay cắt Az tại C . Kẻ $BH \perp Ay$ tại $H, CM \perp Ay$ tại $M, BK \perp AC$ tại K . Chứng minh:

a) $KC = KA$ b) $BH = \frac{AC}{2}$

c) $\triangle KMC$ đều

2) Cho tam giác ABC cân tại $A, \hat{A} = 80^\circ$. Ở miền trong tam giác lấy điểm I sao cho.

$\widehat{IBC} = 10^\circ, \widehat{ICB} = 30^\circ$. Tính $\widehat{AIB}$.

Câu 17. Cho tam giác ABC cân tại A và có cả ba góc đều là góc nhọn.

1) Về phía ngoài của tam giác vẽ tam giác ABE vuông cân ở B. Gọi H là trung điểm của BC, trên tia đối của tia AH lấy điểm I sao cho $AI = BC$. Chứng minh hai tam giác ABI và BEC bằng nhau và $BI \perp CE$.

2) Phân giác của các góc ABC, BDC cắt AC, BC lần lượt tại D, M. Phân giác của góc BDA cắt BC tại N. Chứng minh rằng: $BD = \frac{1}{2}MN$.

Câu 18. Cho tam giác ABC có $AB < AC$. Trên tia đối của tia CA lấy điểm D sao cho $CD = AB$. Gọi P, Q là trung điểm của AD, BC, và I là giao điểm các đường vuông góc với AD và BC tại P và Q.

a) Chứng minh $\triangle AIB = \triangle DIC$

b) Chứng minh AI là tia phân giác của góc BAC.

c) Kẻ IE vuông góc với AB, chứng minh $AE = \frac{1}{2}AD$.

Câu 19. Cho $\triangle ABC$ có $AB < AC$, vẽ đường phân giác AD. Trên cạnh AC lấy điểm E sao cho $AE = AB$

1) Chứng minh: $BD = DE$.

2) Gọi K là giao điểm của AB và ED. Chứng minh rằng: $\triangle DBK = \triangle DEC$.

3) $\triangle ABC$ cần có thêm điều kiện gì để D cách đều ba cạnh của $\triangle AKC$.